

ประกาศกรมควบคุมมลพิษ

ที่ ๙๗ / ๒๕๕๘

เรื่อง ประกวดราคาจ้างออกแบบและจัดพิมพ์รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗
ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)

ด้วย กรมควบคุมมลพิษ มีความประสงค์จะประกวดราคาจ้างออกแบบและจัดพิมพ์รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗ จำนวน ๒,๔๐๐ เล่ม ด้วยวิธีประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์

ผู้มีสิทธิเสนอราคาจะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๑. เป็นผู้มีอาชีพรับจ้างงานที่ประกวดราคาจ้างโดยประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว
๒. ไม่เป็นผู้ที่ถูกกระบุชื่อไว้ในบัญชีรายชื่อผู้ทำงานของทางราชการ และได้แจ้งเวียนชื่อแล้ว
๓. ไม่เป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันกับผู้ยื่นข้อเสนอรายอื่นที่เข้ายื่นข้อเสนอให้แก่กรมควบคุมมลพิษ
๔. ไม่เป็นผู้ได้รับเอกสิทธิ์หรือความคุ้มกัน ซึ่งอาจปฏิเสธไม่ยอมขึ้นศาลไทย เว้นแต่รัฐบาลของผู้ยื่นข้อเสนอได้มีคำสั่งให้สละสิทธิ์ความคุ้มกันเช่นนั้น

๕. ผู้เสนอราคาต้องไม่เป็นผู้ที่ถูกประเมินสิทธิผู้เสนอราคาในสถานะที่ห้ามเข้าเสนอราคาและห้ามทำสัญญาตามที่ กวพ.กำหนด

๖. บุคคลหรือนิติบุคคลที่จะเข้าเป็นคู่สัญญาต้องไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้ไม่แสดงบัญชีรายรับรายจ่าย หรือแสดงบัญชีรายรับรายจ่ายไม่ถูกต้องครบถ้วนในสาระสำคัญ

๗. บุคคลหรือนิติบุคคลที่จะเข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐซึ่งได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Government Procurement : e-GP) ต้องลงทะเบียนในระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมบัญชีกลางที่เว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

๘. คู่สัญญาต้องรับและจ่ายเงินผ่านบัญชีเงินฝากธนาคาร เว้นแต่การรับจ่ายเงินแต่ละครั้งซึ่งมีมูลค่าไม่เกินสามหมื่นบาทคู่สัญญาอาจรับจ่ายเป็นเงินสดก็ได้

๙. คุณสมบัติอื่นๆ

ตามรายละเอียดแนบท้ายเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์เลขที่ .....๙๗...../๒๕๕๘
ลงวันที่ ๒๖ มิ.ย. ๒๕๕๘

กำหนดยื่นข้อเสนอและใบเสนอราคา ทางระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ใน
วันที่ ๑๗ ก.ค. ๒๕๕๘ ระหว่างเวลา ๘.๓๐ น. ถึง ๑๖.๓๐ น.

ผู้สนใจสามารถรับเอกสารประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ โดยดาวน์โหลดเอกสารทางระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ ได้ทางระบบจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐอิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างวันที่ ๒๖ มิ.ย. ๒๕๕๘ ถึงวันที่ ๒๖ ก.ค. ๒๕๕๘ ดูรายละเอียดได้ที่เว็บไซต์ www.pcd.go.th หรือ www.procurement.go.th หรือสอบถามทางโทรศัพท์หมายเลข ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๓๘ ในวันและเวลาราชการ

ประกาศ

ณ

วันที่

๒๖

มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(นางกัญชลี นาวิกภูมิ)

ผู้อำนวยการกองแผนงานและประเมินผล

**ข้อกำหนดการดำเนินงานการว่าจ้างออกแบบและจัดพิมพ์
รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗**

---

๑. งานออกแบบและทำต้นฉบับเพื่อส่งพิมพ์ (Art Work)

- ๑.๑ ออกแบบงาน (พิมพ์ ๒ หน้า) พร้อมปกจากต้นฉบับ ขนาด A4 จำนวน ประมาณ ๒๐๐ หน้า
- ๑.๒ ในการออกแบบและจัดทำต้นฉบับเพื่อจัดพิมพ์ (Artwork) มีรายละเอียดดังนี้
  - ๑.๒.๑ ออกแบบปกหน้า ปกหลัง โดยใช้ภาพกราฟิก หรือรูปภาพสีให้มีความหมายสื่อถึงสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องมลพิษทางน้ำ อากาศ เสียง กากของเสีย สารอันตราย เหตุฉุกเฉินและเรื่องร้องเรียนด้านมลพิษ และการบริหารจัดการมลพิษ
  - ๑.๒.๒ ออกแบบเนื้อหาภายในรูปเล่ม ประกอบด้วย สารบัญ กราฟ ตาราง รูปภาพสี หน้าค้นบทก่อนเข้าสู่เนื้อหาในแต่ละบท ดังนี้
    - (๑) ภาพประกอบประมาณ ๘๐ ภาพ กรมควบคุมมลพิษจะจัดหาภาพสีให้ส่วนหนึ่ง และผู้รับจ้างจะต้องทำภาพสีเพิ่มเติมตามความเหมาะสม
    - (๒) ภาพกราฟิกต้นแบบประมาณ ๕๐ ภาพ ได้แก่ แผนที่ กราฟ แผนภูมิต่างๆ และภาพอื่นๆ กรมควบคุมมลพิษจะเป็นผู้จัดหาให้
    - (๓) การออกแบบเกี่ยวกับเทคนิคการพิมพ์ต่าง ๆ เช่น การตัดภาพ การซ้อนภาพ การรวมกลุ่มภาพเป็นภาพเดียว เป็นต้น
  - ๑.๒.๓ ผู้รับจ้างดำเนินงานออกแบบ และจัดทำอาร์ตเวิร์ค โดยมีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำหรับงานออกแบบ และพรีนเตอร์สีเพื่อผลิตงานออกแบบ
  - ๑.๒.๔ ผู้รับจ้างจะต้องจัดหาผู้ทำหน้าที่บรรณาธิการ (Editor) ในการตรวจสอบตัวอักษร ความถูกต้องของเนื้อหา รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗
  - ๑.๒.๕ ผู้รับจ้างจะต้องจัดหาผู้ทำหน้าที่แปลและเรียบเรียงเนื้อหาจากภาษาไทยเป็นภาษาอังกฤษของรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗

๒. งานพิมพ์

- ๒.๑ จัดพิมพ์หนังสือรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗ ตามต้นฉบับที่จัดทำตามข้อ ๑ พร้อมทั้งแปลเนื้อหาและจัดพิมพ์หนังสือดังกล่าวเป็นภาษาอังกฤษ
- ๒.๒ จัดพิมพ์หนังสือ จำนวนทั้งสิ้น ๒,๔๐๐ เล่ม (ภาษาไทย ๑,๘๐๐ เล่ม และภาษาอังกฤษ ๕๐๐ เล่ม)
- ๒.๓ พิมพ์หนังสือตามขนาดและจำนวนตามทีออกแบบโดยใช้กระดาษ ดังนี้
  - (๑) กระดาษปก ใช้กระดาษที่ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ (กระดาษรีไซเคิล)^๑ ขนาดไม่น้อยกว่า ๒๕๐ แกรม
  - (๒) กระดาษเนื้อในใช้กระดาษที่ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ (กระดาษรีไซเคิล) ขนาดไม่น้อยกว่า ๑๐๕ แกรม ประมาณ ๑๘๘ หน้า
  - (๓) ใช้หมึกพิมพ์ที่ผลิตจากวัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น หมึกถั่วเหลือง (Soy Ink)
- ๒.๔ พิมพ์ ๔ สีทุกหน้าด้วยระบบออฟเซต^๒
- ๒.๕ ให้เข้าเล่มหนังสือด้วยวิธีเย็บกึ่ง และไสกาว
- ๒.๖ จัดทำแผ่นซีดี รวมเนื้อหาทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษจำนวน ๕๐๐ ชุด ในรูป pdf.file เหมือนหนังสือรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗
- ๒.๗ ออกแบบปกซีดี ให้สอดคล้องกับปกหนังสือรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗ และสกรีนลงบนแผ่นซีดี ใส่ในกล่องพลาสติกและบรรจุในซองพลาสติกใส

๓. การยื่นข้อเสนอ

ผู้ยื่นข้อเสนอต้องแนบเอกสาร/หลักฐานประกอบดังต่อไปนี้ (ข้อ ๓.๑ – ๓.๖) ให้กรมควบคุมมลพิษใช้ประกอบการพิจารณาคัดเลือก ทั้งนี้ หากยื่นเอกสารไม่ครบถ้วน จะไม่ได้รับการพิจารณา

๓.๑ เจ้าหน้าที่ออกแบบ Layout/Artwork มีประสบการณ์ในการออกแบบหนังสือ ไม่น้อยกว่า ๒ ปี พร้อมแนบหลักฐานดังนี้

(๑) ข้อมูล/ประวัติของบุคลากร/หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้/จำนวนปีที่มีประสบการณ์ในการออกแบบหนังสือ/รายชื่อผลงานการออกแบบสิ่งพิมพ์ที่ผ่านมา

(๒) ตัวอย่างผลงานการออกแบบและจัดพิมพ์ที่ผ่านมา ซึ่งพิมพ์ ๔ สี เป็นรูปเล่มที่มีจำนวนหน้าไม่ต่ำกว่า ๓๐ หน้า จำนวน ๓ เล่ม

๓.๒ บรรณาธิการมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า ๒ ปี พร้อมแนบหลักฐานดังนี้

(๑) ข้อมูล/ประวัติของบุคลากร/หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้/ระบุจำนวนปีที่มีประสบการณ์ทำงาน/รายชื่อผลงานหนังสือที่ผ่านมา

(๒) ตัวอย่างผลงาน จำนวน ๑ เล่ม

๓.๓ ผู้แปลภาษามีประสบการณ์ในการแปลงานเชิงวิชาการ พร้อมแนบหลักฐานดังนี้

(๑) ข้อมูล/ประวัติของบุคลากร/หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้/จำนวนปีที่มีประสบการณ์แปล/ผลงานการแปลที่ผ่านมา

(๒) ผลการแปลเป็นภาษาอังกฤษจากเอกสารต้นฉบับ (รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗) ที่กรมควบคุมมลพิษจัดเตรียมไว้ให้ (ประมาณ ๑ หน้า)

๓.๔ ผู้เสนอราคาจะต้องนำตัวอย่างกระดาษและเอกสารการรับรองจากบริษัทผู้ผลิตกระดาษและหมึกพิมพ์ เพื่อยืนยันว่ากระดาษและหมึกที่ใช้ผลิตจากวัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ดังนี้

(๑) กระดาษปก ใช้กระดาษที่ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ (กระดาษรีไซเคิล) ขนาดไม่น้อยกว่า ๒๕๐ แกรม

(๒) กระดาษเนื้อในใช้กระดาษที่ผลิตจากเยื่อเวียนทำใหม่ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ (กระดาษรีไซเคิล) ขนาดไม่น้อยกว่า ๑๐๕ แกรม

(๓) ใช้หมึกพิมพ์ที่ผลิตจากวัสดุที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น หมึกถั่วเหลือง (Soy Ink)

๓.๕ ออกแบบหน้าเนื้อหาหนังสือรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗ ซึ่งประกอบด้วย

(๑) ออกแบบปกหน้า และปกหลังของหนังสือรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗ จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ แบบ

(๒) ออกแบบเนื้อหาภายในรูปเล่ม ประกอบด้วย สารบัญ กราฟ ตาราง แผนที่ และการจัดวางภาพสีพร้อมเนื้อหา จำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ หน้า

ผู้เสนอราคาต้องเสนอราคารวม พร้อมรายละเอียดของค่าใช้จ่าย เช่น ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดทำต้นฉบับเพื่อจัดพิมพ์ (Artwork) ค่ากระดาษ ค่าแปลเอกสาร และค่าจัดพิมพ์ เป็นต้น และยื่นราคาไม่น้อยกว่า ๔๕ วัน

๔. การส่งมอบงาน

กำหนดระยะเวลาดำเนินการ รวมทั้งสิ้น ๗๕ วัน โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการและตรวจรับงาน ดังนี้

๔.๑ ผู้รับจ้างจะต้องจัดส่งแบบร่างรายงานสถานการณ์มลพิษฯ ปี ๒๕๕๗ ฉบับภาษาไทย (Layout)^๓ จำนวน ๓ ชุด ให้กรมควบคุมมลพิษพิจารณา หลังจากทีกรมา ได้มอบรายละเอียดต้นฉบับของรายงานสถานการณ์มลพิษฯ ปี ๒๕๕๗ ตามสัญญาว่าจ้าง

๔.๒ ผู้รับจ้างจะต้องจัดส่งต้นฉบับเพื่อจัดพิมพ์ (Artwork)^๔ ของรายงานสถานการณ์มลพิษฯ ปี ๒๕๕๗ ฉบับภาษาไทย จำนวน ๓ ชุด ให้กรมควบคุมมลพิษพิจารณา หลังจากทีกรมา อนุมัติแบบร่างรายงานสถานการณ์มลพิษฯ ปี ๒๕๕๗ โดยผู้รับจ้างจะต้องระบุสีและภาพสีที่ใช้ประกอบ ตลอดจนรายละเอียดต่างๆ ทั้งหมด

๔.๓ ผู้รับจ้างจะต้องจัดพิมพ์หนังสือรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗ ฉบับภาษาไทย จำนวน ๑,๙๐๐ เล่ม และส่งมอบให้กรมควบคุมมลพิษ หลังจากกรมา เห็นชอบให้ผู้รับจ้างจัดพิมพ์ และ/หรือได้ตรวจพิสูจน์ครั้งสุดท้าย (Digital Proof)^๕

๔.๔ ผู้รับจ้างจะต้องจัดส่งต้นฉบับเพื่อจัดพิมพ์ (Artwork) ฉบับภาษาอังกฤษ ให้กรมควบคุมมลพิษพิจารณา หลังจากทีกรมา เห็นชอบต้นฉบับเพื่อจัดพิมพ์ (Artwork) ฉบับภาษาไทย โดยผู้รับจ้างจะต้องแปลเนื้อหาเป็นภาษาอังกฤษทั้งเล่ม ระบุสีและภาพสีที่ใช้ประกอบ ตลอดจนรายละเอียดต่างๆ ทั้งหมด

๔.๕ ผู้รับจ้างจะต้องจัดพิมพ์หนังสือรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗ ฉบับภาษาอังกฤษ จำนวน ๕๐๐ เล่ม และส่งมอบพร้อมแผ่นซีดีบันทึกข้อมูลหนังสือรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในรูป pdf.file จำนวน ๕๐๐ แผ่น หลังจากกรมา เห็นชอบให้ผู้รับจ้างจัดพิมพ์รายงานสถานการณ์มลพิษฯ ฉบับภาษาอังกฤษ และ/หรือได้ตรวจพิสูจน์ครั้งสุดท้าย (Digital Proof)

๔.๖ ระยะเวลาที่กรมควบคุมมลพิษใช้ในการพิจารณา ไม่นับเป็นระยะเวลาดำเนินงานของผู้รับจ้าง

๕. การจ่ายเงิน

การจ่ายเงินจะแบ่งจ่ายเป็น ๒ งวด ดังนี้

๕.๑ ร้อยละ ๖๐ เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการจัดพิมพ์และส่งมอบหนังสือรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗ ฉบับภาษาไทย จำนวน ๑,๙๐๐ เล่ม ตามข้อ ๔.๓ ให้กรมควบคุมมลพิษและคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับเรียบร้อยแล้ว

๕.๒ ร้อยละ ๔๐ เมื่อผู้รับจ้างได้ดำเนินการจัดพิมพ์และส่งมอบหนังสือรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗ ฉบับภาษาอังกฤษ จำนวน ๕๐๐ เล่ม พร้อมทั้งแผ่นซีดีบันทึกข้อมูลหนังสือรายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี ๒๕๕๗ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในรูป pdf.file จำนวน ๕๐๐ แผ่น ตามข้อ ๔.๕ ให้กรมควบคุมมลพิษ และคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับเรียบร้อยแล้ว

๖. ค่าปรับ

หากผู้รับจ้างส่งมอบงานเกินกำหนดเวลาจะต้องชำระค่าปรับร้อยละ ๐.๑ ของวงเงินทั้งหมดตามสัญญาจ้าง

-
- ^๑ กระดาษรีไซเคิล (Recycle paper) เป็นกระดาษที่ทำจากเยื่อกระดาษที่ใช้แล้ว แต่อาจมีการผสมเยื่อใหม่บางส่วนเพื่อความแข็งแรง มักมีสีไม่ขาว และมีสิ่งตกค้างปนอยู่ด้วย
- ^๒ ระบบออฟเซต คือ ระบบการพิมพ์ที่ไม่ได้ถ่ายทอดภาพพิมพ์จากแม่พิมพ์ลงบนชิ้นงานโดยตรง แต่ผ่านตัวกลางชั้นหนึ่งก่อน กล่าวคือภาพพิมพ์ของหมึกจะถูกถ่ายจากเพลทลงบนผ้ายางแล้วจึงส่งผ่านไปยังกระดาษ โรงพิมพ์ส่วนใหญ่ใช้ระบบการพิมพ์นี้
- ^๓ Layout คือ การจัดวางภาพ ตัวอักษร ตลอดจนสิ่งประกอบอื่นๆ เพื่อประกอบกันเป็นหน้าแต่ละหน้าของงานพิมพ์อย่างคร่าวๆ เพื่อเป็นแนวในการจัดทำต้นฉบับงานพิมพ์
- ^๔ Artwork คือ ต้นฉบับงานพิมพ์ อันเป็นต้นฉบับสำหรับส่งไปพิมพ์จริง มีรายละเอียดทุกอย่างที่จำเป็นสำหรับการพิมพ์ เช่น กำหนดขนาดชิ้นงาน (A4 A3) ขนาดตัวอักษรและรูปแบบตัวอักษร กำหนดขนาดและสีของภาพประกอบ ฯลฯ ซึ่งทั้งหมดนำมารวมกันจะได้งานต้นฉบับที่พร้อมจะส่งไปพิมพ์จริงได้
- ^๕ Digital Proof คือ ปฐพีส์ที่เกิดจากการพิมพ์ด้วย Inkjet Printer ขนาดใหญ่และพิมพ์ตัวอย่างงานก่อนที่จะทำเป็นแม่พิมพ์จริง เพื่อตรวจสอบรายละเอียดต่างๆ ตลอดจนสีสันทันว่าถูกต้องหรือไม่ การทำปฐพีส์ดิจิตอลจะประหยัดกว่าการทำแม่พิมพ์จริงแล้วทำปฐพีส์จากแม่พิมพ์ หากมีการแก้ไขก็ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก

เอกสารสำหรับแปลภาษาอังกฤษที่ระบุใน TOR
จ้างออกแบบและจัดพิมพ์รายงานสถานการณ์มลพิษของประเทศไทย ปี 2557

6.1 บทสรุป

คุณภาพอากาศ

พื้นที่ส่วนใหญ่พบปัญหาฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ได้แก่ สารเบนซีน 1,3 - บิวทาไดอีน และ 1,2 - ไดคลอโรอีเทน สรุปลงตามพื้นที่ทั่วไปและพื้นที่วิกฤต ดังนี้

สถานการณ์ทั่วประเทศ

1) **ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 10 ไมครอน (PM_{10})** ค่าเฉลี่ยรายปี สูงสุดที่ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมง สูงสุดที่ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในภาพรวมของประเทศไทยมีปริมาณไม่แตกต่างจาก ปี 2556 มากนัก โดยตรวจพบฝุ่นละอองสูงกว่าค่ามาตรฐานใน 23 จังหวัด จากทั้งหมด 29 จังหวัดที่มีการตรวจวัด มาจากสาเหตุแตกต่างกัน เช่น พื้นที่กรุงเทพมหานคร ปริมาณ เมืองใหญ่ เกิดจากยานพาหนะเป็นหลัก ภาคเหนือ เกิดจากการเผาในที่โล่งและไฟฟ้า จังหวัดสระบุรี เกิดจากกิจกรรม โรงโม่ เหมืองหิน และปูนซีเมนต์

2) **ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน 2.5 ไมครอน ($PM_{2.5}$)** ค่าเฉลี่ยรายปี สูงสุดที่ตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุด สูงสุดที่ตำบลศรีภูมิ อ.เมือง จังหวัดเชียงใหม่ ตรวจพบปริมาณเกินค่ามาตรฐานใน 8 จังหวัด จากทั้งหมด 9 จังหวัดที่มีการตรวจวัด

3) **ก๊าซโอโซน** ค่าเฉลี่ย 1 ชั่วโมงสูงสุด สูงสุดที่ตำบลบางโปรง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ค่าเฉลี่ย 8 ชั่วโมงสูงสุด สูงสุดที่ตำบลบางโปรง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยปริมาณก๊าซโอโซนสูงกว่าค่ามาตรฐานใน 25 จังหวัด จากทั้งหมด 25 จังหวัดที่มีการตรวจวัด ในภาพรวมของประเทศไทยมีปริมาณไม่แตกต่างจากปี 2556 มากนัก สาเหตุของปัญหาก๊าซโอโซนส่วนใหญ่มาจากแหล่งกำเนิดเดียวกันกับมลพิษฝุ่นละออง ได้แก่ ยานพาหนะ อุตสาหกรรม และการเผาในที่โล่ง จึงมักพบปัญหาหามลพิษฝุ่นละอองและก๊าซโอโซนพร้อมกัน

4) **สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs)** ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จ.ระยอง สารเบนซีน 1,3-บิวทาไดอีน และ 1,2-ไดคลอโรอีเทน ยังคงเกินค่ามาตรฐาน ในพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยองพบปริมาณเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ในขณะที่จุดตรวจวัดพื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ สงขลา เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซีนเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงตั้งแต่ปี 2555 พร้อมกับการดำเนินการเข้มงวดในการตรวจจําหน่ายที่ปล่อยมลพิษเกินค่ามาตรฐาน

สถานการณ์ในพื้นที่วิกฤต

1) **ตำบลหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี** พบปัญหาฝุ่นละอองเกินมาตรฐานมาก โดยเฉพาะช่วงเดือน ตุลาคม-เมษายน ติดอันดับสูงสุดของประเทศมาโดยตลอด เนื่องจากเป็นพื้นที่ประกอบกิจการโรงโม่ เหมืองหิน โรงงานปูนซีเมนต์ จำนวนมาก แต่ปี 2557 สถานการณ์มีแนวโน้มดีขึ้น คือ จำนวนวันที่ฝุ่นละอองสูงเกินมาตรฐาน ลดลงจากปีที่ผ่านมา จาก 95 วัน เหลือ 92 วัน ค่าเฉลี่ยรายปีลดลง จาก 98 มคก./ลบ.ม. เป็น 95 มคก./ลบ.ม. (มาตรฐาน 50 มคก./ลบ.ม.) เป็นผลมาจากนโยบายการแก้ไขปัญหาอย่างครบวงจร ตั้งแต่ต้นทาง โดยควบคุมกระบวนการผลิตให้สะอาด กลางทาง โดยการลดฝุ่นจากถนนและการขนส่ง มีการฉีดล้าง ทำความสะอาดถนน และปลายทางโดยมีการแจ้งเตือนประชาชน กรณีฝุ่นละอองสูงเกินมาตรฐานเพื่อให้หลีกเลี่ยงภัยจากฝุ่นละออง

2) **ตำบลมาตาพุด จังหวัดระยอง** ปัญหาหลัก คือ สารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) ในบรรยากาศ ได้แก่ 1) สารเบนซีน พบเกินค่ามาตรฐานเกือบทุกจุดตรวจวัด ส่วนใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แหล่งกำเนิดสำคัญ คือ ยานพาหนะ และโรงงานอุตสาหกรรม 2) สาร 1, 3 - บิวทาไดอิน พบเกินค่ามาตรฐานบริเวณใกล้กับนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรือ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา แหล่งกำเนิดสำคัญ คือ โรงงานอุตสาหกรรม และท่าเรือ และ 3) สาร 1, 2 - ไดคลอโรอีเทน พบเกินค่ามาตรฐาน บริเวณใกล้เคียงนิคมอุตสาหกรรม มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แหล่งกำเนิดสำคัญ คือ โรงงานอุตสาหกรรม

3) **หมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ** พบค่าฝุ่นละอองในช่วงสถานการณ์หมอกควัน (มกราคม - เมษายนของทุกปี) เกินมาตรฐาน 47 วัน (เพิ่มขึ้น 2 วันจากปี 2556) ค่าเฉลี่ย 24 ชั่วโมงสูงสุด 318 มคก./ลบ.ม. ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ปี 2556 ค่าสูงสุด 432 มคก./ลบ.ม. ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน) ทั้งนี้ แม้ว่าจำนวนวันที่ฝุ่นละอองเกินมาตรฐานเพิ่มขึ้น แต่หากเทียบกับหลายปีที่ผ่านมาต้องถือว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ ความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ อปท. และประชาชนเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

4) **กรุงเทพมหานครและปริมณฑล** ปัญหาหลักคือ 1) ฝุ่นละออง $PM_{2.5}$ และ PM_{10} พบเกินค่ามาตรฐานโดยเฉพาะบริเวณริมถนน ค่าเฉลี่ยทั้งพื้นที่ลดลงจากปี 2556 2) ก๊าซโอโซน พบเกินค่ามาตรฐาน โดยเฉพาะบริเวณรอบนอกตัวเมืองในพื้นที่ปริมณฑล ค่าเฉลี่ยทั้งพื้นที่เพิ่มขึ้นจากปี 2556 และ 3) สารอินทรีย์ระเหยง่าย (เบนซีน) พบเกินค่ามาตรฐานโดยเฉพาะบริเวณริมถนน หลายพื้นที่พบปริมาณน้อยลงจากปี 2556 การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซีนมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO 3 เป็น EURO 4 ตั้งแต่ปี 2555 และการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษจากการจราจร โดยกรุงเทพมหานคร และกรมการขนส่งทางบก ได้ดำเนินการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน เข้มงวดกับการตรวจจับรถควันดำ การควบคุมไอระเหยจากสถานบริการน้ำมัน สำหรับแหล่งกำเนิดอุตสาหกรรม มีควบคุมให้ปล่อยมลพิษอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ในปี 2558 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีแผนการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษจากการจราจรอย่างต่อเนื่องต่อไป

ระดับเสียง

การติดตามตรวจสอบระดับเสียงโดยสถานีแบบอัตโนมัติต่อเนื่องตลอดทั้งปี จำนวน 30 สถานี ในพื้นที่ 13 จังหวัด พบว่า ระดับเสียงในสิ่งแวดล้อมในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พื้นที่ริมถนน มีระดับเสียงเปลี่ยนแปลงจากปีที่ผ่านมาไม่มากนัก พื้นที่ทั่วไป มีระดับเสียงลดลงจากปีที่ผ่านมา ส่วนระดับเสียงในต่างจังหวัด พื้นที่ริมถนน และพื้นที่ทั่วไป ระดับเสียงลดลงจากปีที่ผ่านมา สำหรับเสียงดังรบกวนเป็นปัญหามลพิษที่มีการร้องเรียนเป็นลำดับที่ 2 รองจากปัญหามลพิษทางอากาศ โดยเสียงรบกวนส่วนใหญ่มาจากการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรม ประเภทการประกอบกิจการเหล็ก ยานยนต์ และเฟอร์นิเจอร์

คุณภาพน้ำ

น้ำผิวดิน คุณภาพน้ำแม่น้ำและแหล่งน้ำ อยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ 29 เกณฑ์พอใช้ ร้อยละ 49 และเกณฑ์เสื่อมโทรม ร้อยละ 22 มีแหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำเป็นไปตามมาตรฐานในประเภทที่กำหนด เพียง 8 สาย ได้แก่ แม่น้ำตาปิตอนบน วัง สงคราม เลย ตรวด พุมดวง ตรัง และแม่น้ำระยองตอนล่าง จากทั้งหมด 59 สาย แหล่งน้ำคุณภาพน้ำเสื่อมโทรม ได้แก่ กวง บึงบอระเพ็ด เจ้าพระยาตอนล่าง ท่าจีนตอนกลาง ท่าจีนตอนล่าง ป่าสัก เพชรบุรีตอนล่าง ลพบุรี สะแกกรัง ลำตะคองตอนล่าง นครนายก ระยองตอนบน ระยองตอนล่าง และพังงาตอนบน ซึ่งไม่พบแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรมมาก พื้นที่วิกฤตคุณภาพน้ำ คือ กรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรสาคร และสมุทรปราการ สาเหตุสำคัญของปัญหาคุณภาพน้ำเสื่อมโทรมมาจากการระบายน้ำเสียจากชุมชน การชะหน้าดินที่มีปุ๋ยตกค้าง จากการเกษตร และการปศุสัตว์